

٨١١٤

ق . ط

القصيدة الطنطرة انية ، نظم الطنطرة اني ، أحمد بن

عبدالرزاق - ٤٨٥ هـ . كتبت في القرن الثاني

عشر الهجري تقديرا .

٦٣٢٩

٧ ق

٩ س ٥ ر ٢٠ ٤٨٥ ١٤٨٥

نسخة حسنة ، خطها نسخ حسن ، معها ترجمة باللغة
التركية .

الأعلام ١ : ١٤٥ دار الكتب المصرية ٣ : ٢٨٦

١ - الشعر ، العصر العباسي الثاني ، أدب اللغة

العربية أ - المؤلف ب - تاريخ النسخ .

ج - الطنطرة انية .

١٤٨٥ / ٦ / ١٤٨٥

١٤٨٥ / ٦ / ١٤٨٥

تنظير الخيوطاني

رسالة تنظير الخيوطاني ترتيب على النظم

مكتبة جامعة القدس قسم المخطوطات

الرقم: ٦٢٢٩ - ف ٤٨٩٤ -
 العنوان: القصة الخيوطانية -
 المؤلف: الخيوطاني محمد بن عبد الله -
 تاريخ النسخ: المرحوم الخيوطاني محمد بن عبد الله -
 اسم الناشر: -
 عدد الأوراق: ٧ -
 ملاحظات: -

بسم الله الرحمن الرحيم

يَا خَلِيَّ الْإِلَهِ قَدْ بَلَّيْتُ بِالْبَلَاءِ
بِالنَّوَى زَلَّيْتُ وَالْعَقْلُ الْإِلَازِ

ای نامهربان اواره قلده کوکلی
فوقه صحرالردن دمدم بخونکی
عقلی زایل قلوب غوار قلده کوکلی

يَا رَشِيقُ الْقَدِّ قَدْ قَسَمْتُ فِي الْهَوَىٰ وَفَرَّغْتُ فِقْلِي شَاغِلَ الْأَشْغَالِ

ای یزنی او رکی موز و قدیمی ایله
سن کارا خاطر خوش طسه عشقده
کوکلی چون جمله اشغال اشغال ایله

يَا سَيِّدَ الْخَلْقِ الْخَلْقُ خَلَقَ النَّوَىٰ عِبْرَتِي وَتَقَىٰ عَيْنِي مِنْكَ يَا ذَا الْخَالِ

ای کز یوز و جییم کم یوز کذا دار
فرق کز کوزم یا شی ابراشکار
چالجا اتدی بشوم یوزی خاکوان
بل که چشم اولدی صندک ز کنار

كَمْ تَسْقُرُ مِنَ الْعُشَّاقِ قَلْبِي كَمْ تَسْوِقُ لِحُفَّتِ مِنْ سَاقِ الْخَنَاءِ خَالِي

نچه بر ایچر سین عشاقه خوجکر
نچه بر ساق کده قویب حلی ویم وز
نقدار / قصله بولا موت / ایچک / ستاق /

إِنْ قَلْبِي فِي خَارِجٍ مِنْ سَكْرِ الْهَوَىٰ فَاسْتَفِنِي مِنْ فَيْكِ خَرَّافِيهِ كَالسَّلْسَالِ

کوکلی محو ریدن عشق شرای شو قدر
صوبلهک جاسنک اولد چشم ارجیوه
جانی حیرانیدن لاله لالی و قدر
جرعه سینک تشنه سی اهل محبت و قدر

لَحْتُ مِنْ وَجْهِ جَمِيلٍ جَمَلَةُ الْعُشَّاقِ شَاقٍ جَدَّ بَتَقِيلُ إِلَيْهِ قَلْبِي الْمَشَّاقُ تَاقٍ

ظاهر اولدی چو جمال خودی خورشیدوش
درد مند بوسه حسارت ابر حسته وجو
نظاره ایسی یوز کوزل یوزنگه
جان دلدن جمله عشاق ایله دلدن آرزو
قل عطا کیم رو کویه بارشور خلق نکو

وصلک میدانه اهل بحیرله کنار
فراغت کو ملک سفر دن مروش غدار
شول تخیر اهل کی وله اشقه کار
کیم اددجه یاشیم موج ایدر مثل بحار

بنقل کردن کبراید و با عرض اید و بین ایضاً
 غل غشیدن کل کل جامن صف ایله کیم
 صنف کیم عرض اید و ب بنیدن سندن او صنف
 اهل کبرای طعمه او نمز مکر و رد و الم

صاحب زنا را لایق اولیه الکر نار
کار بر این نار ینمق لقدم در لیل و نهار
زلفک ز ناری خدای نارینه یقدر کنی
عشق و ناری بوم به بغلییدن ای نکار

مَا أَفَاقَ الْقَلْبُ مِنْ طَرَفِكَ السَّحَابَ حَارَ

زلف طرارک اچند عظم الدی تار و مار چشم بیمارک میند کو کوم اولدی بی قرار
جان و دلدن حیران اولوب کلدی هرگز کنده سورین عشق اولدن سینمه نار و شرار

دلیلاً و صفی قوایله مدحین اختیار
شول کونین حضرتینک کم دولتیدر پایدار
صدر عالی صاحب جود و بزرگ نامدار
یکم شعار قدرته قونمز غبار تنک و عمار

سید و روشن نهاد و فسادات بلاد
مصطفی و قنده رای بسویای بر صواب
ناصر اهل صلاح و قاهر اهل فساد
مملکت ضبطند فکری رهنمای هر فساد

فِي الدِّينِ اللَّهُ مِنْ جَدْوَاهِ فِي الْأَنْعَامِ عَالِمٌ وَهُوَ مِنْ خَيْرِ الْعَالَمِينَ كَثْرَةُ الْأَكْرَامِ رَأْمٌ

خزین کیم اولد انعام جان خلقه عالم عزت اکرام اولیدد که مقصود و مراد
عدله و درنده بکافله چشم غمار لطفه و نده حین انتر کفر خلق هماد

بَصُرَ رَايَاتِ الْهَدَى سَبَاقِ غَايَاتِ النَّدَا عَادِلُ هِنْدِيَةِ الْعَاقِي عَلَى الْغَشَامِ شَامٌ

ای هدایت عالمک سرور فرزند سی و غایت عالمک کوه یکدانه سی
هر چش دشمن تش بادی برق افشان اوله سبل خفیه طوره ظالمک غم خانسی

مَوْثِقُ الْأَبْنَاءِ فِي الْهَيْجَاءِ غَايَاتِهِمْ مُشْفِقُ الْأَشْفَاقِ الْمَوْثِقُ لِلْإِيْتَامِ تَامٌ

جنک ای بچک فرزندی اید سز و بدو لعل مرجان کان اولر خون باد ایله بر
لیک غایت مشفق و لا غیر بحر رحمت باش تاج اوزره هر دریتم سیرادر

صَامٌ لِلْعَبُودِ عَنْ لَذَائِهِ لَكِنَّهُ لَيْسَ عَنْ قَتْلِ الْأَعَارِي مُجْزِمٌ الصَّامُ صَامٌ

جمله لذت دن اگر چه ایلمند و صام تیغ برانله دشمن قاتن اجملدر طعام
جمله وقتنده کوزلر خشکی استنداقی دیر که شهبانه شکارا و لمش نر خوش خرام

ضَيْعٌ مِنْ دَابِهِ أَرْغَامُ ضَرْغَامِ الْكُثْرَى بِاسْتِثْنَاءِ خَيْرِ الْمَضْرِبِ الْمَطَاوِلِ الْهَامِ

ارسلا دیم شکار عز و در شیر زیان بهواند ریم فکار ز می در سر و بیان
برد و در کم بوین اور میخون دشمنک بر قبحی تنفیک یلاند راتش نشان

لَوْ رَهْ صَاحِبُ عَضَّةِ الْكُتَابِ تَابَ أَوْ عَرَاهُ رُسْمٌ فِي مَوْقِفِ الْأَرْهَابِ هَابٌ

صاحبانی کورسه انشادن دخی اور مزدی دم اروستم او که ایوسدخی جمله بصمندی قدم
بعلم الله کیم کردن قطره سین شرح اتمیه یکم کمالا شنی تحریر اید تقریر قلم

يَا عَلِيمًا عِنْدَهُ الْعَلَامُ ذُو الْإِشَادِ شَادُ زَاهِدُ تَقْوَاهُ فِي دُنْيَاهُ لِلزَّهَادِ هَادُ

ای علمگدن ایرشراهل علمه اعتنا وی کنه کونینوراهل زهد اعتدا
چاریار باصفاکی لطف اخلاقه مقداش مهتداس مجتباس مرتضی

يَا نِظَامَ الْمَلِكِ يَا خِزَالُورِي يَا بِنُورِ آءِ جَاءَهُ الْمُسْتَجِدُّ الْمَظْلُومُ بِالْأَنْجَارِ جَادُ

ای نظام ملک و مدکت ناصریم راجوا دی همان تخت و دولت قاهر و سرخ نگاه
فیض وجود کن فلور لدر التماسی و خشن طبر نوز یکدرایدر لراقتباس مهر و ماه

أَصْبَحْتُ مَنْصُورَةً رَايَاتِ دِينَ الْمُصْطَفَى مِنْهُ وَأَسْتَرْدِي جِهَادًا مِنْ لِي الْأَنْجَارِ جَادُ

شرح میدانند چون چلدی زیر شمشیر نا نغمشدن ساخت ملک اولدی موفور الرجاء
حقتندن رایت دین اولدی منصور القاء قومدی کفر و ضلالت اهلانه بریزند حیا

شَانُهُ أَصْفَادُ مَنْزِلَةٍ مِنْ لَاتِهِ وَاعْتَدَى شَانِيَهُ مَنْ فِي الْأَعْلَالِ وَالْأَصْفَادِ فَادُ

شان احسان ایلمکدر اولیای دولته فکر انعام ایلمکدر اقیای حضرتیه
حبلنه بابش قومیوب نرد وایلدی بویننی کندی الیله صالیدی سد و خیریه

يُرْعَدُ الْأَهْوَادُ بِالْأَعْيَادِ حَيْثُ إِنَّهُ لَوَرَانَهُ مَا أَعْتَدَتْ مُوَهُوْكَ ذِي الْأَعْيَادِ عَادُ

د نردی قهریل طغلدی چون برک کاه عاد قومی کورسا فی لمزدی اعتدا
خط فریادینه هر کیم باش قطع خامه یکی باشی قطع استنی منبع یاده
قوترا واپندوار

مِنْهُ فِي تَادِي الْأَعَادِي طَارِقُ الْأَجَالِ جَالُ مَا لَهُمْ مَذْرَاعُهُمْ فِي شِدْقِ الْأَوْجَالِ جَالُ

هیبتندن مجلس عدایه رابر در اجل دهشتدن سینته شملدن سایر در وجل
مشوبله بصمشدر عدو حیلین خیال خو فکیم اچلانده قوتمشدر لارفع مر محل

مَسْقُطُ الصَّحِيحَةِ مِنْهُلَ النَّصَافِ قَاهِرُ الْمُسِيءِ عَلَى الْعَدَاءِ بِالْإِحْجَافِ جَافِ

برجاء الشکر بیکم الطافه مذکور در
برعدالت اسد بیکم الطافه منور در
عدالت سراج سید القادران
فرید بخیه رند و شفا منور در

سَادَ الْحَسَادِ وَالْحَادِمِينَ فِي خِطَا طَارِمِ اِنْ عَلِيَّاهُ لَمْ يَكُنْ عَزَّ النَّاسِ سَاوِ

دولتند سعاد اولیاد عید در
نیزند و شکر اعدا عید در
رفعتند بی پیشان اولیاد عید در
نه بیکم یاد و زنده اند تا وار اولیاد عید در

لَمْ يَزَلْ يُعْطِي هَافِي نَارَهُ أَوْ طَارَهُ اِنْ التَّقْدِيمِ وَالْتَّأْخِيرِ فِي الْأَسْعَافِ عَافِ

سکینه اعطای حاجتی بدو در
همه دین به برکت حق تا خیر و در
چون ضیافت سندن بدو شفا منور در
سکینه اعطای حاجتی بدو در

سَحْبُ أَقْطَا السَّمَاءِ لَوْ تَكُنْ مَا ظُرَّ اِنْ لِلْوَرَى تَوَكَّافِ غَارِ كَهْهُ الْوَكَّافِ كَافِ

استند بیره بغیر لرین غم دکل
عالمه عطاسی بر بالکزام دکل
بر مروت کاند بیکم دست کوه با شنگ
نخست فائده در با فطره و شبنم دکل

نَمَ عَلَى رَغْمِ الْعَذْرِ وَارْتَحَ بَعْدَ الْعَيْدِ دَوْلَةُ غَرَّاءِ فِيهَا أَدْوَمُ الطَّافِ طَافِ

دشمنک ز عمنه دایم دولتک باقی اوله
عیش و نوشک مجلسند ای کون ساقی اوله
کوند زله عید سعادت بخشن و کجیک قدر اوله
لطف یزدان عروسانه حافظ و لقی اوله

طاشي و صهي افنديه عاربه و برديكم سلفي

جلد
شيفه
۳۱